

Iz Železnikov 30. sušca. — Hudo nas je pritisnala letos zima; nadlog vsake baže, kamor se človek ozre. Bile so pri tukajšnih fužinah kolesa blizo tri mesce zamerznjene; le kaj malega, in še to se je le s silo delati moglo. Enako je bilo pri mlinih. Komaj napol somljetu dobivajo ljudje turšico (glavni živež tukajšnih stanovnikov) iz mlinov. Ljudje so zmerzovali in stradali, da se Bogu smili. — Od enega praznika do drugega smo se nadjali odméke, pa vse uganjke in kmečki pregovori so nas letos opeharili. Sv. Pavel, Svečnica, Pust, sv. Petra stol, sv. Matija, kvaterni teden, tudi merknenje lune — vsi ti so obetali to in uno, pa nihče ni ostal mož beseda. Včasih so pri nas rekli: „kadar v Kodermacu (nekem mlinu blizo nas) grapa zamerzne, potem se 3 dni ne siri več voda“, ali: „če se iz Poljan v naše hribe zvon sliši, potem je kmali silna povodenj.“ Vse to je že letos bilo, pa le še je rajši mraz ko južno. — Če bi bil našim kmetom kadaj trobil in pravil, da svet se suče okrog, majali bi bili z glavami, češ, to ni mogoče; zdaj pa to že verjamejo, da zemlja se je prisukala letos v nek posebno čuden kraj.

J. Levičnik.

Iz Ljubljane. Za gotovo moremo povedati, da dolgo zaželjena postava za pôsle na deželi bode oklicana kmali po veliki noči in da že 1. dan prihodnjega mesca majnika zadobi veljavo. Je pa ta postava kakor drugod tako tudi za našo deželo začasna (provisorisch), in ne zapopada mesta ljubljanskega. — Odbor v „Novicah“ že večkrat pohvaljene družbe za dnarno pripomoč obertnikov in rokodelcev v Ljubljani je častitemu gospodu Jožefu Vogl-u poklonil lep spominek v zahvalo njegovega nevtrudljivega in koristnega prizadevanja pri ti družbi; izročil mu je sreberno in od znotraj pozlačeno veliko kupo (bokal). — Dunajska kmetijska družba je počastila odbornika naše kmetijske družbe gosp. Mih. Ambroža, da ga je svojega družbenika izvolila. — Naročnikov na Vodnikov album je že blizo 800. — V oglasniku teržaškega časnika smo te dni brali, da se pravo ljubljansko mleko vsaki dan skozi celo leto v Terstu (Contrada Riborgo Nr. 457) po 14 kraje. bokal dobiva; tudi kisla smetana je ondi naprodaj.

Iz Ljubljane na veliki petek. Od vremena se navadno začnejo ljudje pogovarjati, kadar jim druge govorice potekó. Tega ne moremo sicer v „Novicah“ reči, ktere imajo toliko reči pripravljenih, da ne vejo, kaj bi pred prinesle. Če tedaj od vremena govorimo, storimo to le za to, da zapišemo konec letošnje zime v naš list — v spomin zanamstvu. Veliki petek (2. malega travna) še le je dal okoli Ljubljane slovó letošnji zimi, ki se je začela s snegom 15. grudna, in ki od tistihmal ni več skopnil. Jug ni mogel letos nikoli svojega topivnega žêsla v roke dobiti, le solnce je jemalo polju sneženo odejo; danes (na veliki petek) je deževalo celo dopoldne, da je zginil sneg do malega. Pa kaj! ker nam to veselje grenijo spet vremenski preroki, ki pravijo: „če dežuje na veliki petek, ne tekne dež celo leto nič.“ K sreči imamo tolažbo za to prerokevanje že pisano v rokah — treba je le spomniti, da letos so lagali vsi vremenski pregovori od prvega do zadnjega; po tem takem bo tudi današnji dež — laž. Bog daj! ker nova suša bi nam bila strašna nadloga. Polje nam obeta sedaj veselo prihodnost, zakaj tako lepo je, da ne more biti lepše; tudi miši niso gospodarile letos.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Od leta 1851, kar je poštništvo v cesarstvu prerédjeno, se je število pisem po pošti pošiljanih tako pomnožilo, da so jih pošte leta 1857 27 milij. več razposlale, kakor leta 1851. Razposlale so jih namreč leta 1851 samo 31, leta 1857 pa 58 $\frac{1}{2}$ milijonov. Največ

jih je bilo v doljni Avstrii, namreč 13 $\frac{1}{2}$ milijonov, najmenj pa v Bukovini, potem v Dalmaciji, na Solnograškem, Krajnskem in Koroškem. Največ pisem se je pisalo mesca decembra, najmanj pa februarja.

— Dunajsko mestno ozidje so začeli 30. marca zjutraj rano poderati. Kakih 150 delavcev vsakojake dežele razkopava in razmetava zidovje tako pridno, kakor če bi bili to delo na svojo rajtengo prevzeli. Dunajčanom se bo tožilo po tako priljubljenih sprehodiših okolj mesta, kterih je konec s tem dnévom.

— Na Dunaju imajo že od leta 1382 po dva sejma v letu, kterih vsaki terpi po štiri tedne. Slišati je, da jih bodo popolnoma odpravili.

— Presvitli cesar so pristopili kot ud k dunajski kmetijski družbi.

— Dnarje nove veljave kujejo kaj pridno. Te dni so pripeljali zopet 150 centov srebra iz hramov narodne banke v cesar. kovnico in ravno toliko centov že kovanih dnarjev so peljali v hrame nazaj.

Iz Rusije. „Allg. Ztg.“ piše iz Petrograda od 10. marca: V politiki je vse tiho domá, in po unanji nikogar ne mika in ne briga. Car sam želí pred vsem drugim mirú, časa in prostora za razvitje notranje kreposti Rusije.

Iz Černe gore. Popotniki, kteri so prišli iz niksiške pokrajine v Mostar, so pripovedovali, da je ukazal knez Danilo, da se ima 20 tavžent vojakov zbrati in da se Černogorci zlo na vojsko pripravljajo.

Iz Italije. Pisma iz Rima od 23. marca pripovedujejo, da so našli ondi skorej na vseh hišah: „Viva Orsini“ z rudečimi čerkami zapisano. Gosposka je ta napis povsod berž zbrisala, pa našla jih ni, kteri so to pisali.

— V skrivnem zboru je bilo 19. marca 10 škofov poterjenih, med njimi tudi lizabonski patriarh.

— „Gazz. Piemontese“ je razglasila drugo pismo, ktero je pisal Orsini Napoleonu, in njegov testament.

— Poslednje dni je bilo večkrat brati, da je začelo merzenje francozke in angležke vlade do napolitanske se na bolje obračati; temu nasproti se pa napolitanska in sardinska vlada od dné do dné bolj pisano gledate.

Iz Švajce. Bazelska vlada se je zoperstavila krepko zoper nove francozke konzule, in zvezni odbor je naročil dr. Kernu, švajcarskemu poslancu v Parizu, francozki vladi naznaniti, da so te naprave švajcarskemu ljudstvu zoperne.

— Poslanec dr. Kern je pri francozskem cesarju toliko opravil, da je Napoleon francozke opravnike po ministerstvu pooblastil, švajcarskim potnikom potne liste vizirati, če prav sami k njim ne pridejo, ako jih pošlje njih vlada s posebnim priporočenjen vizirat. Od družih strani pa je brati, da švajcarska vlada neče spoznati francozkih novih konzulov, zavoljo česar je francozka zažugala, da bo vsem švajcarskim konzulom njih oblast odvzela, ako francozki v Švajci svoje oblasti ne dobé.

Iz Nemškega. Iz Berlina pišejo: Zdaj je eno leto, kar so v ječah začeli hudodelce vsacega posebej zaperati in to se je kot prav dobro skazalo. Jetniki so krotkejši in prijazniši, kakor v ječah po starem načinu, kjer so se mnogokrat serdno preganjali in sovražili. Bali so se, da ne bo norija in samomorstvo nasledek posamnosti med jetniki, pa to se ni nikoli zgodilo. Kadar jih duhovnik ali učenik obiše, so pohlevni in podučljivi, in ker tudi čuvaji lepo z njimi ravnaajo, prihajajo vedno krotkeji in boljši. K temu pa primore tudi to, da imajo vedno delati, in da prav radi delajo.

— Brati je, da bo kraljev brat še šest mescev obdržal vladarstvo, dasiravno kraljevo zdravje od dné do dné terdneje prihaja.

— Blizo Merseburga so poderali te dni staro hišo. Ko je bilo delo že skoraj dokončano, se je sanjalo nekemu prebivavcu, da mu kaže francozk vojak iz let 1806—1813 v

starem zidovji mesto, kjer so dnarji zazidani. Ko se zbudi, gré z zidarjem na tisto mesto in mu reče, ondi zid razkopati. Zidar mahne komaj ene krata z kladvom, kar se odvali kamen, za katerim je ležala stara nogovica, v kateri je bilo 50 križavcov. Tako pripoveduje „Fr. Blatt.“

— Tudi v Saksonii se morajo podvreči novim francozkim naredbam tisti, kateri hočejo na Francozko potovati.

Iz Francozkega. Nihče se morda ne more bolj čuditi nad tako oestro politiko v zadevah ptujstva, kakor Francozi sami, namreč pa Parižčani, ker oni imajo največ dobička po ptujih. Smélo bi se skoraj reči, da je mnogo ljudi, kateri mislijo, da je edino v Parizu raj in veselja dom.

— „Nord“ piše, da bo maršal Pelissier z mnogimi in imenitnimi služabniki v Londonu se pokazal. 100 tavžent frankov ima že tako na leto, kar mu pa nese še to, da je maršal, starašina, častni legijnik in poslanec, ima na leto več kot 400 tavžent frankov, to je blizo 200 tavžent goldinarjev našega dnarja.

— Minister notranjih zadev je zaukazal z razpisom od 8. marca, da se imajo vsi topovi, ktere imajo v mnogih mestih, da o posebnih svečanostih z njimi streljajo, v arsenale oddati. V razpisu je rečeno, da so ti topovi poškodovani in bi lahko nesrečo uzrokovali pri streljanju, in da bodo pozneje z drugimi namestjeni.

Iz Angležkega. Minister Dizraeli je nasvetoval 26. marca v državnem zboru, da naj prevzame namesto izhodno-indijske družbe vlado Indije 1 minister, 1 namestnik predsednika in 18 svetovavcov. Svetovavci morajo biti možje, kateri Indijo dobro poznajo, volijo naj se samo za 6 let, po tem času pa naj se znajo zopet voliti; plače naj dobivajo 100 tavžent gold., pa v državni zbor naj se ne smejo voliti.

— Ako bi bilo časnikom verjeti, bi se mogli Francozi in Angleži danes že bojevati, — tako steremo so se pogledovali in Evropa se je že bala, za mir in za vse, kar izvira iz miru in vojske. Eni so mislili tu in tam, da je Pelissier Samson, ktereга namen je, Angleže v kozji rog vgnati, drugi pa, da je ravno ta mož izvoljen, prijateljstvo med tema narodoma še bolj utrditi. Bodi si pa kakor kolj, to je gotovo, da, ako je časnikarjem ena spodtika premalo, najdejo drugo. Sedaj je zopet otok Perim v rudečem morju, o katerim vejo marsikaj govoriti. Ta otok ostane Angležem, dokler zoper to niso vgovora dali ne Francozi, ne Turki, še menj pa drugi. — Kaj pa suezki vodovod? Sliši se, da je sedanje angleško ministerstvo enako zoper njegovo izdelanje, kakor je bilo Palmerstonovo in gosp. Lesepa bo še mnogo stalo, preden bo terme odmečil.

— Francozka vlada je nek toliko odjenjala, da smejo Angleži zopet na Francozko, in ne potrebujejo, da bi jim poslanec ali konzuli na Angležkem potne liste vizirali.

Iz Turškega. Poslednji časniki pišejo, da je 15. marca Kemal Efendi zopet z oddelkom armade v Klek odrinil, od kodar pojde v Hercegovino.

Iz Greškega. Po potresu razderti Korint je ukazal kralj namesti na prejšnjem mestu zdaj pri morju sozidati. Korinčani se nadjajo iz tega bolj vesele prihodnosti, ker jim bo kupčija po morju več dobička dajala, kakor dose-danje kmetijstvo.

Iz Azije. Omer Paša je zadel na svoji poti v Damask na velike overe. Ondašnje ljudstvo se je zoper njega vzdignilo in več bojov je imel že z njimi.

Iz Kine. Angleški in francozki komisar v Kantonu sta dala mestne poglavarje zapreti, ktere sta postavila, ker so se zoper Evropejce zarotili, in brati je, da pojdejo Angleži in Francozi nad stolno mesto Peking.

Veliki kovači.

Veliki kovači smo!

Železo kujemo,

Jeklo zdelujemo,

Reže ko strup.

Verli smo sajovci,*)

Nikdar postajavci,

Delamo vse noči

Sunder in hrup.

Kašte se dvigjejo,

Ogenj napihjejo,

Iskrice švigajo

Kviško nebes.

Že se mašelj mezdi,

Žlindra se tud' cedi;

Goden je! Skup ljudi,

Ven ž njim na ples!

Če se mašelj opre,

Z jame nam ven ne gré,

Takrat se koža cre,

Smo kakor cmok.

Pa mu ne jenjamo,

Skupaj se vpenjamo,

Kviško ga zdregamo,

Mora na štok!

Mojster ga z klešami

Zgrabi, da vse šumi;

Nič se muditi ni,

Dokler žari.

Kladivo bunkati,

Jame, ga gumpati, —

Bunkati, bunkati

Na mozlje tri.

Dobre tri vareže

Terja vsak mozelj še,

Kleše sem naj derže

Prav jih v zobéh.

Že so razbeljeni,

Srečno potegnjeni,

Caklji odsekani

Leže po tleh.

Pride pa cvenkov dan,

Mesec je dokončan, —

Sedmi dan Bog je sam

Sebi izbral.

V cerkev se snidemo;

Ko domú pridemo,

Si ga privošimo

Kaki bokal.

Rudarji, plavzarji,

Jeklarji, cigarji,

Kor balosarji,

Vsi smo en rod.

Marskaj pregaramo,

Pa nič ne maramo,

Židane volje smo

Vendar povsod!

Zdaj ohladimo se!

Smeja se vinčice,

Kupe so polne vse

Krog in okrog.

Vsaka skerb naj gré v kraj,

Vogni se danes saj, —

Terčimo, bratje, zdaj:

Živi nas Bog!

Bratje še terčimo,

Zdravje mu vošimo,

Pri komur delamo,

Živi ga Bog!

Dečve naših željá,

Tudi Vam naj veljá,

Kamor serce peljá,

Živi vas Bog!

V. Kurnik.

*) Sajovci, to je, Cyklopen.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—XVII. naznanila . 738 fl. 52 kr.

Gospod Franc Marinšek, fajmošter na Tersteniku	— fl. 30 kr.
„ Boštjan Trojar, tersteniški župan	— „ 10 „
„ Janez Justin, goriški fajmošter	1 „ — „
„ J. Hafner, oskerbnik Berdske grajšine	— „ 20 „
„ Andrej Net, velki ceglar na Kokerci	— „ 20 „
„ Juri Košmerl, šenčurski fajmošter	1 „ — „
„ Vencel Pehare, „ kaplan	1 „ — „
„ Blaž Petrič, „ „	— „ 30 „
„ Matija Golob, župan v Šenčurji	— „ 30 „
„ Andrej Bohinc, fajmošter v Cerkljah	1 „ — „
„ Janez Puhar, kaplan v Cerkljah	1 „ — „
„ Franc Arhar, „ „	— „ 30 „
„ J. Wauken, učitelj „ „	— „ 30 „
„ Šturm, c. k. okrajni zdravnik v Cerkljah	— „ 16 „
„ Janez Rant, fajmošter Predkloštom	— „ 40 „
„ Andrej Andolšek, kaplan „ „	— „ 12 „
„ Gale, oskerbnik Velesovske grajšine	— „ 30 „
„ Janez Kastelic, fajmošter v Kokri	1 „ — „
„ Andrej Keršišnik, fajmošter Pred dvorom	1 „ 30 „
„ Anton Zarnik, fajmošter v Vogljah	1 „ — „
„ Valentin Naglič, preddvorski župan.	— „ 20 „
„ Matija Markun, mlinar na Gornji Beli	— „ 12 „
„ Franc Robljek, kmet v Bašlju	— „ 10 „
„ Anton Alexander grof Auersperg	10 „ — „
„ Konrad Pleiweiss, tergovec v Krajnju	5 „ — „
„ Peter Kozler, c. k. notar v Sežanah	5 „ — „
„ Janez Toman, fužinar v Kamnigoricah	2 „ — „
„ Josip Ogorevc, oskerbnik Dolske grajšine	1 „ — „

Skupaj . 776 fl. 2 kr.